

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

16. SRPEN 2007 ČÍSLO 33

PARANOIA MISTRA SVĚTA KARPOV PŘIROVNAL FISCHERA K MEDVĚDOVI

V nedávném rozhovoru pro týdeník „Bulvar goroda“ se exmistr světa Anatolij Karpov poměrně rozsáhle rozhovořil o svém předchůdci na šachovém trůnu, Američanovi Bobby Fischerovi. Fischera Karpov poprvé potkal přibližně dva měsíce poté, co se Fischer stal mistrem světa, na jednom ze silných turnajů v americkém Texasu. „Fischer měl velice zvláštní styl chůze,“ uvedl Anatolij Jevgeněvič, „chodil tak trochu jako medvěd. Bokem napřed. Normálně chodí lidé tak, že když se pohne dopředu pravá noha, doprovází jí levá ruka, ale Fischer vykročoval vpřed rukou i nohou na jedné straně.“

Dále Karpov tvrdí, že po celou dobu života trpí Fischer několika paranoiemi. „První se týká jeho židovství. Bobby se narodil v Brooklynu v rodině Židovky a Němce. Na počátku jeho kariéry byl jeho hlavním soupeřem ortodoxní Žid Samuel Reshevsky a právě jeho přátelé vedli proti Fischerovi nepřímou kampaň. Od těch dob se Fischer nepovažoval za Žida, a naopak se z něho stal tvrdý antisemita. Druhou paranoií pak byl jeho zapřísáhlý nepřátelský vztah ke komunismu a k sovětskému Rusku, poslední pak je jeho anti-amerikanismus,“ řekl v rozhovoru dvanáctý mistr světa.

Václav Pech

HARIKRIŠNA V ČELE

GM P. Harikrišna

Po sedmém kole 5. ročníku Memořiálu Marxe Gyorgyho, který se od 4. do 15. srpna koná v maďarském Paksu, je v čele indický velmistr Pentala Harikrišna (2664) se ziskem 4,5 bodu. Ve vyrovnaném startovním poli se o druhé místo dělí domácí velmistr Csaba Balogh (2568) s legendou světového šachu, Švýcarem Viktorem Korčným (2610). Oba hráči získali v dosavadním průběhu o půl bodu méně než vedoucí hráč. Na posledním místě je zatím čínská šachová naděje, velmistryně Hou Yifan se dvěma body.

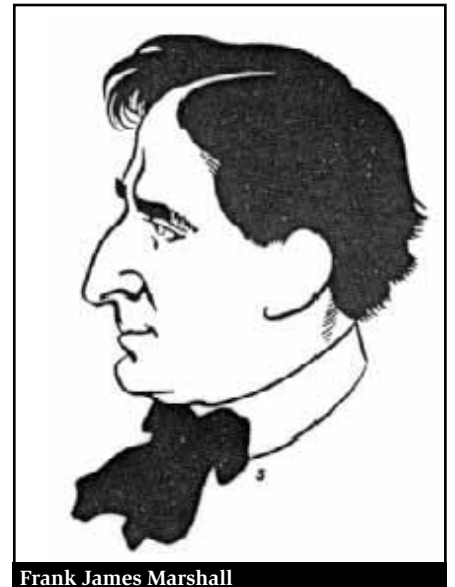
ŠACHOVÝ VRAH

Rok po svém zatčení se před ruským soudem ocitl Alexandr Pičuškin. V posledních patnácti letech působil tento šílenec především v moskevském Bitcevském parku, kde zabil minimálně 52 lidí. Pičuškin byl v jistém ohledu „šachový vrah“, své oběti si totiž zanašels na šachovnici – každé políčko odpovídalo jedné vraždě, zaznamenával si na něj datum a některé detaily svého činu. Článek Petry Procházkové o Pičuškonovi vyšel v Lidových novinách, detailnější popis vztahu mezi vraždami a královskou hrou zde však chyběl. Zaplnění šachovnice ale údajně nemělo v Pičuškonových představách znamenat konec jeho hrůzná kariéry.

VÝROČÍ 130 LET OD NAROZENÍ

AMERICKÝ GENTLEMAN F. J. MARSHALL

Ostré pokračování španělské hry zvané Marshallův gambit jsme asi během své šachové kariéry někdy hráli všichni, co ale víme o jeho objeviteli? Frank James Marshall, v roce 1913 zřejmě druhý nejsilnější hráč světa, se narodil 10. srpna 1877 v New Yorku, ale mládí prožil v kanadském Montrealu, kde pobýval od svých osmi do devatenácti let. Šachy začal hrát v deseti a kolem roku 1890 již patřil k nejsilnějším montrealským hráčům.

Frank James Marshall

Pokračování na straně 4

GM Fabiano Caruana

PATNÁCTILETÝ VELMISTR

Překvapivým vítězem mezinárodního openu ve Vlissingenu se stal patnáctiletý mezinárodní mistr Fabiano Caruana, který tak splnil podmínky pro udělení titulu velmistra. Při rovnosti bodů na prvních čtyřech místech pro Caruana rozhodlo lepší pomocné hodnocení. Caruana byl donedávna americkým občanem a členem prestižního Marshallova šachového klubu na newyorském Manhattanu, ale vzhledem k tomu, že se svými rodiči žije trvale v Itálii, se rozhodl pro italské občanství a reprezentaci Itálie. Přišel tak o možnost získat titul nejmladšího amerického velmistra, který prozatím drží Hikaru Nakamura. I tak ale Marshallův šachový klub na svých webových stránkách Caruanovi tento primát přiznává.

Konečné pořadí:

1-4. IM Caruana, GM Tiviakov, IM Appel, FM De Jong - 7 1/2

5-9. GM Krasenkow, GM Kasimdzhanov, GM Barua, GM Romanišin, FM D'Costa - 7 atd.

NEČEKANÝ REMÍZOVÝ KRÁL

Vítězem velmistrovského turnaje Real Spectrum Cup 2007 seřazeného v rámci pátého ročníku letního šachového festivalu Open Mladá Boleslav (30. července až 5. srpna) se stal islandský mezinárodní mistr Hedinn Steingrímsson (2470) se ziskem sedmi bodů z devíti partií. Druhé místo s odstupem jednoho

a půl bodu obsadil polský velmistr Radoslav Jedyňak (2540) a bronz patří našemu IM Lukáši Černoškovi (2405). Remízovým králem turnaje se překvapivě nestal tradiční držitel tohoto titulu, velmistr Leonid Volosin, ale explzeňský IM Petr Neuman, který rozpůlil všechny své partie.

V mistrovském turnaji triumfoval domácí IM Štěpán Žilka (2437) před Litevcem Mindaugasem Genutisem (2283) a FM Janem Šuránem. Ve FIDE openu se z vítězství radoval mladoboleslavský Miloslav Jacek (2104) s půlbodovým náskokem před novoborským čtyřbodem Viktor Novotný (2044), Sergej Sirota (2009), Břetislav Daleký (2165) a Lucie Jínová (2089).

V RAKOVNÍKU VYHRÁL PALEK

Vítězství v 19. ročníku Jiráskova memoriálu si z Rakovníka odvezl plzeňský Miroslav Palek (2245). Palek získal v devíti kolech sedm bodů, přičemž se opíral zejména o vražednou hru bílými figurami, se kterými zaznamenal stoprocentní zisk. Druhý skončil nejvýše nasazeným hráč Jiří Soukup (2253), který měl při konečném účtování o půl bodu méně, a bronz patří Davidu Královi z Teplic. Turnaje se celkem zúčastnilo 38 šachistů. Následný patnáctikolový bleskový turnaj byl kořistí IM Josefa Příbyla před Jiřím Soukupem a Petrem Benešem.

IM Příbyl přebírá trofej pro vítěze bleskového turnaje.

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

**CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?**

**STAČÍ NAPSAT
NA ADRESU**

pavel.matocha@gmail.com

**NA STEJNÉ ADRESE
UVÍTÁME VŠECHNY
VAŠE PŘIPOMÍNKY
A PŘÍSPĚVKY**

Vydává občanské sdružení
Pražská šachová společnost.

SKUPINA ČEZ

ČEZ CHESS TROPHY 2007

30. 8.–2. 9. 2007

BEST WESTERN HOTEL KAMPA

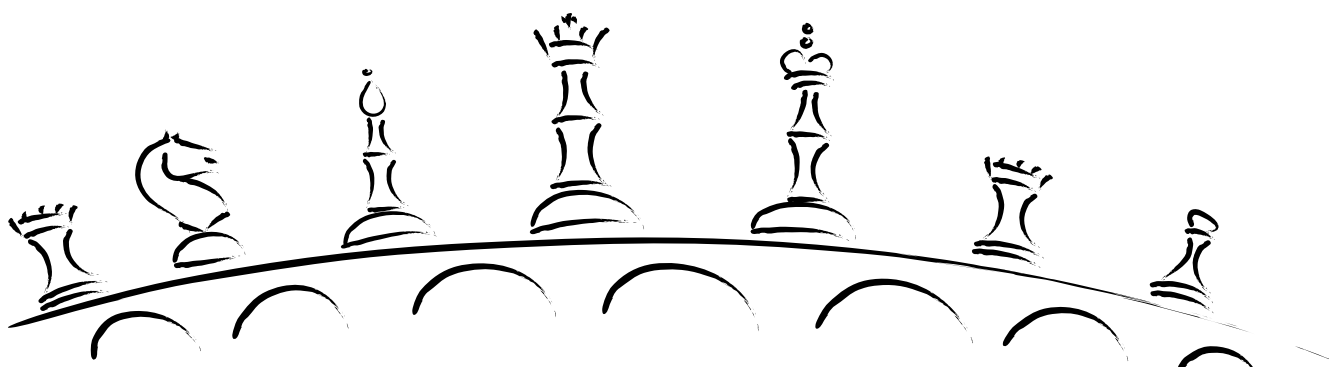
VŠEHRDOVA 16, PRAHA 1

Dva účastníci finálových zápasů o titul mistra světa
Nigel Short a Jan Timman
se utkají v zápase na deset partií v rapid tempu
s nejlepšími českými šachisty
Davidem Navarou a Janou Jackovou.

GM Navara vs. GM Short
WGM Jacková vs. GM Timman

čtvrtek	30. 8.	16.00	1. až 3. partie (rapid šach)
pátek	31. 8.	16.00	4. až 6. partie (rapid šach)
sobota	1. 9.	14.00	7. až 10. partie (Fischerovy šachy)
neděle	2. 9.	15.00	simultánka GM Shorta

Všechny partie bude živě komentovat velmistr Lubomír Kaválek.

AMERICKÝ GENTLEMAN F. J. MARSHALL

Pokračování ze strany 1

Frank Marshall měl mezi špičkovými šachisty (nejen) své doby jednu obdivuhodnou vlastnost: ohromný smysl pro fair play a vrozenou velkorysost. Když regulérně vyhrál americký šampionát v roce 1904, odmítl přijmout přebornický titul. Hlavním důvodem bylo, že se turnaje tehdy neúčastnil americký hráč číslo jedna a jeden z nejlepších hráčů světa Harry Nelson Pillsbury. Dokonce ani po Pillsburryho smrti roku 1906 se Marshall nenechal bez boje korunovat, ale počkal až na následující přebor, ve kterém titul získal na šachovnici v konkurenci nejlepších domácích hráčů. K tomu došlo až v roce 1909. Marshallovo odmítnutí titulu vynikne tím více, že mezi tím sehrál zápas o jiný titul, mistra celého světa. V roce 1907 v tomto střetnutí podlehl Emanuelu Laskerovi.

PŘÍMLUVA ZA CAPABLANCU

Svůj smysl pro fair play a dobrý odhad šachových schopností prokázal tehdy již americký přeborník znovu v roce 1909, když se mu podařilo přes protesty některých šachových mistrů protlačit na výsluní světového šachu samotného José Raula Capablancu. Ve zmíněném roce souhlasil Marshall s tím, že s tehdy mladým a nepřítel známým Kubáncem Capablancou sehráje zápas. Byl v tomto souboji jasným favoritem, ale na šachovnici se vše vyvíjelo jinak. Ve dvaceti třech partiích zápasu se mu podařilo vyhrát pouze jedinou partii. Čtrnáct soubojů mělo smírný konec a osmkrát zvítězil Kubáncem. Je těžké odhadnout, jak by se po takovém výprasku zachoval například Siegbert Tarrasch

Podle neoficiálních historických statistik na serveru chessmetrics.com byl Marshall jedním z deseti nejsilnějších hráčů světa v letech 1904–1922 a 1925–1928. V roce 1913 byl dokonce světovou dvojkou.

Marshall Chess Club na newyorském Manhattanu

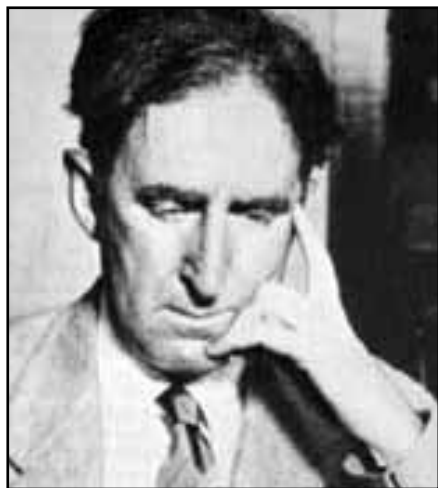
či jiné hvězdy tehdejšího šachového nebe, ale Američan vůči Capablancovi nijak nezatrpkal a svoji prohru přijal velice hrdě. Umění svého soupeře si velice považoval a roku 1911 se zasadil o to, aby byl „Capa“ přijat do turnaje v San Sebastianu, kam měli jinak přístup pouze mistři, kteří již vyhráli velké šachové turnaje. Proti přijetí téměř neznámého Kubánce se zvedla od účastníků turnaje vlna protestů, ale Marshallova přímluva udělala své. Po skončení turnaje, který Capablancu vyhrál, protesty utichly. Několik let poté se Capablancu stal třetím mistrem světa.

PRVNÍ Z VELMISTRŮ

V roce 1914 se stal Marshall jedním z prvních pěti šachistů světa, kteří obdrželi velmistrovský titul; Marshallovi jej předal ruský car Mikuláš II. Dalšími oceněnými byli Lasker, Capablancu, Alechin a Tarrasch. Hned v následujícím roce otevřel Marshall dodnes známý a prestižní šachový klub nesoucí jeho jméno (Marshall Chess Club). Tento klub se nachází na newyorském Manhattanu a jedním z jeho členů je dnes například IM Fabiano Caruana, který v těchto dnech ve věku čtrnácti let získal po skvělé hře velmistrovský titul na turnaji ve Vlissingenu. O prestiži klubu svědčí i fakt, že

v jeho prostorách se nedávno konala celoamerická konference o boji proti nápovědě v šachu, nebo i to, že si jej pro svůj návrat do šachového světa vybral v červnu 2004 i Gata Kamsky, když se zúčastnil tradičního turnaje v rapid šachu The New York Masters (šesté místo tehdy obsadil český velmistr Pavel Blatný).

Od roku 1930, kdy se stal Marshall kapitánem americké šachové reprezentace, přivezly jeho týmy za oceán celkem čtyřikrát olympijské zlato. Prvním úspěchem bylo vítězství na olympiádě v Praze roku 1931 (hrané ve známé kavárně U Nováků) a posledním úspěchem pak zlato ze 7. šachové olympiády konané ve Stockholmu v roce 1937. O Marshallově autoritě nebylo v týmu pochyb. V jednom z kol stockholmské olympiády se stalo, že se vrátil z obchůzky a zjistil, že jeho kolegové souhlasili se třemi rychlými remízami. Ihned poté, co skončil svoji partii, měl s každým z hráčů amerického týmu individuální pohovor o tom, že takové remízy nikdy nemohou pomoci vyhrát olympijský zápas. Jeho spoluhráči to prostě vzali na vědomí a v dalším průběhu již nikdo z nich svoji partii rychle nezremizoval. Za pozornost stojí i to, že od dob Marshallových nedokázal americký tým již nikdy podobnou řadu úspěchů zopako-

Naopak nejslavnější Marshallovou partií je jeho souboj se Štěpánem Levitským. Soupeři se střetli v šestém kole přeboru německého Schachbundu v Breslau roku 1912.

ŠTĚPÁN LEVITSKY– –FRANK JAMES MARSHALL

Breslau 1912

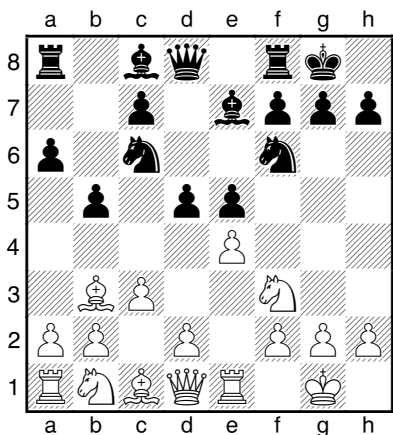
Francouzská obrana [B40]

vat a získal již jen jediné olympijské zlato (na 22. olympiádě v Haifě roku 1976). Faktem ovšem je, že za Marshallových dob nebyl tehdejší Sovětský svaz ještě šachovou velmocí, jakou se stal později, když mezi lety 1952 a 1992 pouze dvakrát nedosáhl na zlaté medaile.

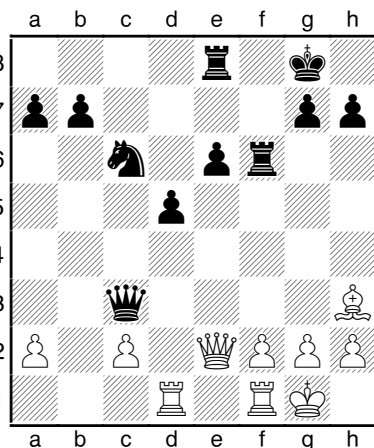
V roce 1936, poté co držel americký mistrovský titul plných 29 let, se Marshall svého primátu oficiálně vzdal. První následný přebornický turnaj byl sponzorován Národní šachovou asociací a Marshallův šachový klub do něho věnoval přebornickou trofej, kterou získal Samuel Reshevsky. Frank Marshall zemřel 10. listopadu 1944.

ZNÁMÝ GAMBIT

Nejznámějším vkladem skvělého amerického šachisty je pochopitelně ostré pokračování spojené s obětí pěšce v jedné z hlavních pozic španělské hry, které je dodnes tvrdým oříškem pro nejlepší světové šachisty i teoretiky. Marshall toto zahájení použil poprvé roku 1918 v partii proti Capablancovi.

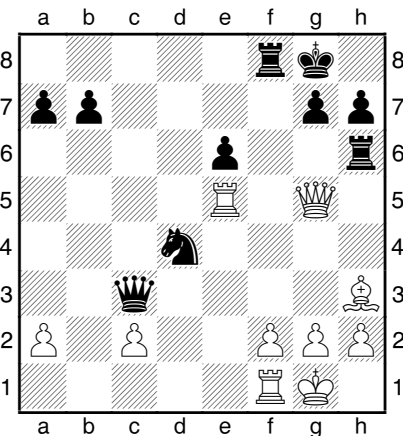

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jc3 c5 4.Jf3 Jc6 5.exd5 exd5 6.Se2 Jf6 7.0-0 Se7 8.Sg5 0-0 9.dxc5 Se6 10.Jd4 Sxc5 11.Jxe6 fxe6 12.Sg4 Dd6 13.Sh3 Vae8 14.Dd2 Sb4 15.Sxf6 Vxf6 16.Vad1 Dc5 17.De2 Sxc3 18.bxc3 Dxc3

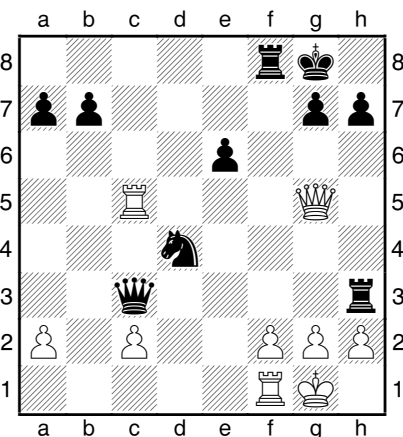

19.Vxd5 Jd4 20.Dh5? Přirozený tah vedoucí k prohře. Nejlepší cestou, byť i ta směřovala do horší pozice, bylo 20.De4. Černý má k dispozici například pokračování 20...Vf4!? 21.De5 h6 22.f3 exd5 23.Dxe8+ Kh7 s určitou výhodou vzhledem k aktivnějším černým figurám. Nedostatečné je naopak o políčko delší 20.De5 pro 20...Jf3+! 21.gxf3 Dxf3 22.Vd4 Vg6+ 23.Sg4 Vxg4+ 24.Vxg4 Dxc4+ a černý stojí výrazně lépe. 20...Vef8 21.Ve5 Nepomůže 21.Vc5 pro vyhrávající 21...Vxf2-+ 21...Vh6 21...Vxf2 vyhrávalo přirozeně také, ale duše estéta Marshallovi pravděpodobně nedovolila zvolit pragmatickou cestu k výhře, když se mu povedlo objevit něco tak nádherného...

22.Dg5

22...Vxh3! 23.Vc5 Aktivní ústup věže dovoluje Marshallovi provést jeden z jeho nejkrásnějších a nejznámějších tahů. Následující skok dámy na třikrát napadené pole nádherně ukazuje rozdíl v chápání krásy mezi námi a bezduchými stroji. Můj počítač, který vidí Marshallův tah okamžitě, považuje za přinejmenším rovnocenné, ne-li lepší tupé Db2 či Db4... Chtělo by se říci: „Pane, jděte k šípku s vaším dáma na bé dva!“ Ještěže ty šachy hrají a vždycky hráli lidé... Pro úplnost zbývá dodat varianta 23.gxh3 Jf3+ -+

23...Dg3!! Černá dáma je několikrát napadena, ale ani jedno smrtící kopí nemůže jejím brněním proniknout, aniž by na to bílý vzápětí fatálně dopltil. Na 24.hxg3 je po 24...Je2 okamžitě mat. Po 24.fxg3 Je2 25.Kh1 Vf1 je bílý král opět mrtev. A po dobrání dámou 24.Dxc3 přijde 24...Je2+ 25.Kh1 Jxc3+ 26.Kg1 Je2+ s další Vh3-a3 a vyhranou pozicí. Bílý se vzdal, ale i on byl pravděpodobně potěšen tím, že mohl být u zrodu tak krásného závěru. 0-1

Václav Pech

Vždy o několik tahů napřed

Zákazníky vyhledávaný partner
pro dodávky paliv, energie
a souvisejících služeb.

 Czech Coal

DVOJNÁSOBNÝ TURECKÝ TRIUMF

Vítězi obou velmistrovských turnajů hraných v rámci mezinárodního šachového festival Olomoucké šachové léto se stali šachisté z Turecka. V turnaji označeném písmenem A dominoval se ziskem 8,5 bodu z jedenácti partií mezínárodní mistr Emre Can (2411) a v „béčku“ slavil vítězství s totožným počtem bodů držitel stejného mezinárodního titulu Kivanc Hazdenaroglu (2440). Ze tří uzavřených mistrovských turnajů si palmu vítězství spojenou se splněnou normou mezinárodního mistra odnášejí Lotyš Jurijs Michailovs (2317) a reprezentanti Kazachstánu Maxat Alaguzov (2200) a Olzhas Khamzin (2333). Tradiční šachový festival, který hostila od 1. do 9. srpna hanácká metropole, zahájila poslední červencový den na Horním olomouckém náměstí simultánka velmistra Movsesjana na pětadvaceti šachovnicích. Počet jeho soupeřů byl však v konečném součtu vyšší, neboť hráče, který partii prohrál, často nahradil další zájemce. I tak se Movsesjanovi podařilo vyhrát více než 90 % sehraných partií.

ZÁPLAVA TURNAJŮ

Další doprovodnou akcí byl silně obsazený turnaj v rapid šachu. Hrál se na sedm kol a nejvýše postavenými hráči na startovní listině byl ruský tandem velmistrů, Jevgenij Vorobjov (2580) a Vjačeslav Zacharcov (2551). Vítězství jim ale vyfoukl třetí vzadu, náš velmistr Tomáš Oral, jenž v sedmi partiích získal šest bodů. Se

stejným bodovým ziskem dovršil triumf našich šachistů na druhém místě IM Pavel Šimáček, který si stříbro vybojoval v posledním kole výhrou právě nad nejvýše nasazeným hráčem turnaje, velmistrem Vorobjevem. Bronz si z rapidu odváží ruský velmistr Ramil Hsangatin.

Z českých šachistů se ve velmistrovských turnajích nejvíce dařilo Karlovi Malinovskému, který druhým místem v turnaji A splnil druhou normu mezinárodního mistra a z jeho partií bylo vidět, že by se u titulu IM v budoucnosti zastavit rozhodně nemusel. Dokonce nastala chvíle, kdy bylo ve hře, že Karel Malinovský splní i normu ještě vyšší... Nejvýše nasazeným Čechem ve velmistrovských turnajích byl Jan Bernášek, který ale bohužel doplatil na dvě porážky v šestém a sedmém kole (hrálo se dvojkolo) s vítězem turnaje a s IM Andarem Ismagambetovem. Celkové páté místo se ziskem šesti a půl bodu je pravděpodobně pod jeho ambicemi. Zbýlým našim účastníkům velmistrovských turnajů se nedařilo a obsadili místa ve druhé polovině tabulky. Z mistrovského turnaje C si odnáší bronzovou příčku ostravský mezinárodní mistr Lukáš Klíma, kterého o lepší umístění připravila porážka v posledním kole od vítěze turnaje, Kazacha Khamzina. V céčku hrála výborně také WFM Eva Kulovaná. Za pět získaných bodů jí náleží další, již třetí a poslední splněná norma ženské mezinárodní mistryně a nebyt slabšího závěru, mohlo být její umístění ještě lepší.

Vítězem hlavního turnaje se mezi 175 zúčastněnými šachisty stal s ukořistěnými osmi body z devíti partií polský FM Michal Skalski (2330) před Švédem Janem Johanssonem (2441), který vítězi jako jediný dokázal uloupit celý

IM P. Šimáček blícal v Olomouci nejrychleji

bod, dalším polským hráčem IM Dariuszem Szoenem (2452). Z našich šachistů skončil se sedmi body na nepopulárním čtvrtém místě Petr Červený (2295), sedmý byl Jan Sikora-Lerch (2280), třináctý Petr Kučera (2258) a sedmáctý Martin Červený (2304).

V turnaji seniorů slavil vítězství FM Bernd Braun z Německa. Vítěz turnaje povolil zbytku startovního pole jedinou remízu (nejvýše nasazenému Rusovi Golcmanovi). Druhý skončil právě zmíněný ruský šachista a hezkou bronzovou medaili získal náš zástupce, pražský František Zlámal. Turnaje se zúčastnilo celkem dvacet šest seniorů. Triumf v bleskovém šachu mezi čtyřiceti zúčastněnými hráči patří po zásluze IM Pavlu Šimáčkovi za deset bodů v jedenácti kolech. Druhý byl Rus Kirejev získal 8,5 bodu a na bronzový stupínek vystoupil IM Richard Biolek.

V rámci festivalu si svoje síly změřilo 267 hráčů z dvaceti pěti zemí světa. Mezi nimi bylo šest velmistrů, dvacet čtyři mezinárodních mistrů, dvě velmistryně a čtyři mezinárodní mistryně.

Konečné pořadí Olomouc 2007 hlavní turnaj

1. Skalski, Michal	POL (2330)	8
2. Johansson, Jan	SWE (2441)	7,5
3. IM Szoen, Dariusz	POL (2452)	7
4. Červený, Petr	CZE (2295)	7

ATRAKTIVNÍ KLÁNÍ BRITŮ A NIZOZEMCŮ

Pátý ročník Stauntonova memoriálu, který se koná od 7. do 18. srpna v Londýně, má na svém startu nejsilnější sestavu v historii tohoto turnaje vůbec. Mezi účastníky je polovina domácích hráčů a druhou polovinu tvoří šest zástupců tradičně šachově velice silného Nizozemska. Diváci, kteří si našli cestu do hrací místnosti, mohou v akci sledovat světovou patnáctku, domácího velmistra Michaela Adamse, dvojici silných Nizozemců Loeka Van Welyho a Ivana Sokolova nebo třeba legendu světového šachu, kterou budeme moci za několik týdnů přivítat i České republice: Jana Timmana.

Howard Staunton (duben 1810–22. června 1874), na jehož počest se turnaj hraje, byl anglický šachový mistr a ve své době nejlepší světový hráč vůbec. Kromě hraní šachu se živil i jako šachový publicista, autor šachových knih a byl i velkým obdivovatelem Shakespeara, o jehož tvorbě psal rovněž často (a poměrně kontroverzně).

FAVORITÉ V ČELE

Na čele turnaje se po startu usadila dvojice jeho hlavních favoritů. Angličan Adams a Nizozemec Van Wely svým soupeřům, z nichž nejbližší je s půlbodovou ztrátou GM Peter Wells (2517), zatím poměrně spolehlivě unikají. Vzájemnou partii si oba hráči odbyli hned v úvodním kole turnaje a pro Loeka Van Welyho, který se může opřít o svůj

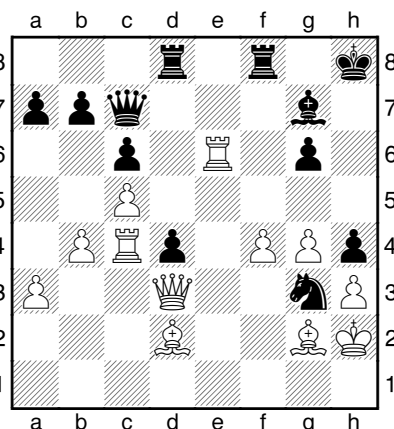
dosavadní bezchybný výkon bílými figurami, může hovořit to, že již má za sebou partii se silným Sokolovem a na rozdíl od Brita je ještě čeká souboj s pravděpodobně nejslabší účastnicí turnaje, WGM Jovankou Houskovou.

Z úvodních kol turnaje přinášíme dvě zajímavé partie, ve kterých hráli první housle vůdci černých figur.

COLIN MCNAB (2416) – JAN TIMMAN (2560)

Anglická hra [A26]
Londýn 2007

1.c4 e5 2.Jc3 Jf6 3.Jf3 Jc6 4.a3 g6 5.g3 Sg7 6.Sg2 0–0 7.0–0 d6 8.d3 Jh5 9.e4 f5 10.exf5 Sxf5 11.h3 Sd7 12.Jd5 Jf6 13.Sg5 Dc8 14.Kh2 Kh8 15.Vc1 Jg8 16.b4 h6 17.Se3 Jce7 18.d4 Jf5 19.dxe5 dxe5 20.Sd2 c6 21.Jc3 Jd4 22.Jxd4 exd4 23.Je4 Dc7 24.c5 Je7 25.Jd6 Jc8 26.Jc4 Se6 27.f4 Sxc4 28.Vxc4 Je7 29.Ve1 Jf5 30.Df3 h5 31.Dd3 Vad8 32.Ve4 h4 33.g4 Jg3 34.Ve6

34...Vxf4!?! Slavný Nizozemec je znám svým jemným citem pro iniciativu a tuto svoji vlastnost prokazuje i v této partii. Timman na sebe chce strhnout iniciativu pomocí oběti kvality za oživení svého černopolného střelce a pročistění diagonál stejné barvy. Jeho volba je pravděpodobně jedinou šancí černého na výhru. Vůdce černých cítil, že by mu nic zvláštního nedalo pokračování 34...g5 pro 35.Vc1

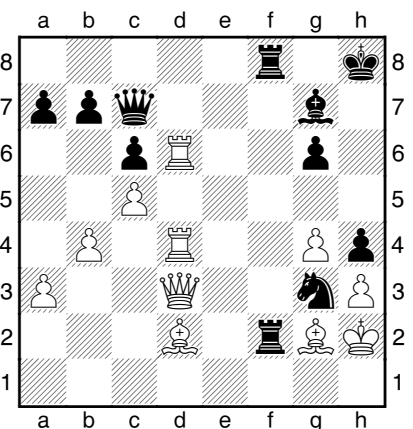

GM Jan Timman

gxf4 36.Sf3 Df7 37.Vce1 s hrozbou Ve7 a černému nezbuďte nic jiného, než přistoupit na masovou likvidaci věží prostřednictvím 37...Vfe8. Po 38.Vxe8+ Vxe8 39.Vxe8+ Dxe8 40.Sxf4 Se5 se mu ale šance na výhru zcela rozplynou.

35.Vd6? Zde měl McNab určitě zachovat chladnou hlavu a nabízený dar s díky přijmout. Po 35.Sxf4 Dxf4 36.Kg1 Se5 (36...Vf8 37.Vc2 Se5 vede jen k přehození tahů.) přijde 37.Vc2 Vf8 38.Sf3 a černý bude svoji iniciativu jen těžko stupňovat.

35...Vf2 36.Vcx4 Vdf8

37.Se1? Prohrávající chyba. Bílý měl ještě šanci znejasnit chod věcí budoucích pomocí nenápadného tahu 37.g5!?! Jf1+ 38.Kg1 Jxd2 39.Vxh4+ Kg8 40.Dxg6 V8f7 41.Dh7+ Kf8 42.Dd3 Vf1+, což

Pořadí po 5. kole

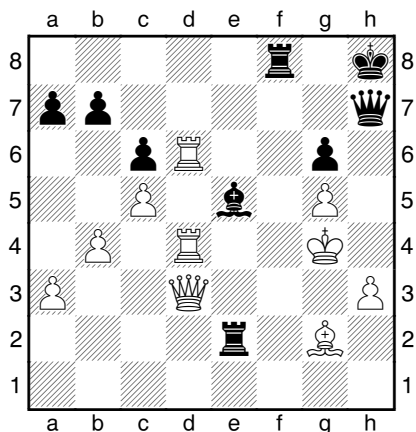
1. Adams, Michael	ENG	(2724)	4
2. Van Wely, Loek	NED	(2680)	4
3. Wells, Peter K	ENG	(2517)	3,5
4. Smeets, Jan	NED	(2538)	3
5. Sokolov, Ivan	NED	(2666)	2,5
6. L'Ami, Erwin	NED	(2598)	2,5
7. Werle, Jan	NED	(2552)	2,5
8. Jones, Gawain	ENG	(2526)	2
9. Timman, Jan H	NED	(2560)	2
10. McNab, Colin	SCO	(2416)	1,5
11. Speelman, Jon	ENG	(2511)	1,5
12. Housková, Jovanka	ENG	(2401)	1

sice dává černému iniciativu, ale je rozhodně lepší alternativou než pokračování zvolené partii.

37...Ve2!-+ 38.Sxg3 hxg3+ 39.Kxg3 Druhé braní 39.Dxg3 vede k rychlé ztrátě dámy po 39...Se5, pokračování v partii však zase vede k rychlému matu. Vskutku těžká volba.

39...Se5+ 40.Kh4 De7+ 41.g5 Dh7+ 42.Kg4

42...Dh5# 0-1

V následující partii se podařilo Ivanu Sokolovovi vylákat soupeřova krále na prokletě dlouhý pochod, ze kterého se mu již nepodařilo vrátit ve zdraví zpět.

JAN WERLE (2552)– –IVAN SOKOLOV (2666)

*Dámský gambit [D10]
Londýn 2007*

1.d4 Jf6 2.c4 c6 3.Jc3 d5 4.e3 a6 5.Sd3 dxc4 6.Sxc4 b5 7.Se2 e6

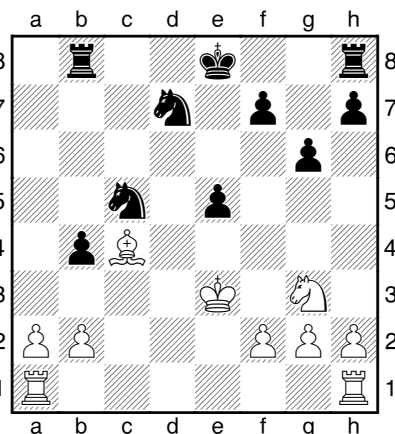

GM Ivan Sokolov

16. SRPEN 2007 ČÍSLO 33

8.Jf3 c5 9.e4 cxd4 10.Dxd4 Dxd4 11.Jxd4 b4!? 12.Ja4 Jxe4 13.Jb6 Sc5! 14.Jxc8 Jd7 15.Se3 Vxc8 16.Sxa6 Vb8 17.Ke2 e5 18.Jf5? g6 19.Jg3 Sxe3 20.Kxe3 Jec5 21.Sc4

Po ambiciózní novince černého v jedenáctém tahu a následně ostré figurové hře se bílý dopustil nepřesného tahu (18.Jf5) a v pozici diagramu nejsou jeho figury, zejména jezdec na g3, rozmístěny zrovna šikvně. A právě této disharmonie se Sokolov pokusí úspěšně využít svým následujícím tahem.

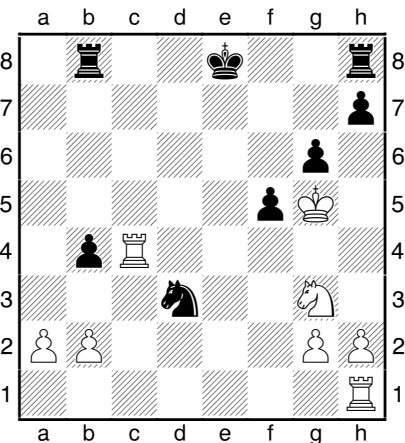

21...f5! Werle stojí tvář v tvář hrozbě dalšího postupu černé pěchoty v centru šachovnice a volí pravděpodobně nejlepší tah.

22.f4 Pokus dostat své zaběhnuté zvíře zpět do hry tahem 22.Je2 naráží na 22...f4+ 23.Kd2 Je4+ 24.Ke1 Ke7 s jasnou výhodou černého, neboť bílé figury postrádají jakoukoli koordinaci.

22...Jb6 23.Vac1 Z obtížné pozice bílému nepomůže ani střelcový šach 23.Sb5+, protože po jednoduchém 23...Ke7 24.Vhd1 e4 stojí černý zřetelně lépe. (*Dobré je i velmistrem Ščerbakovem navržené 24...Jba4 25.Sxa4 Jxa4 s výhodou černého.*)

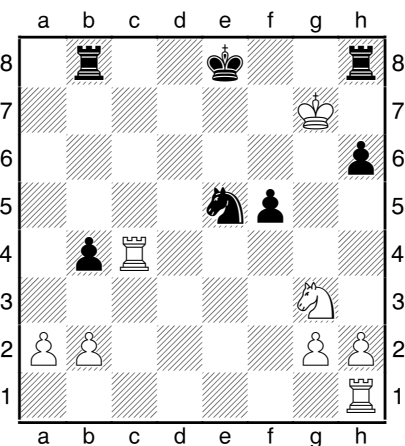
23...exf4+ 24.Kxf4 Jxc4 25.Vxc4 Jd3+ 26.Kg5?! Tužší bylo určitě ustoupit zpátky 26.Ke3, i když to znamená hrát pozici s čistým přescem méně. Šance na přežití by ale pravděpodobně byly větší, než tomu bude s až zpravodajsky ukrytým bílým monarchou v týlu černé armády. Po 26...Jxb2 27.Vd4 není určitě ještě všem dnům konec.

26...h6+! Velice přesně spočtený tah, který zve nejsilnější bílou figuru na ďábelskou procházku, z níž již není cesty zpět.

27.Kxg6 Rybka mi hlasitě napovídá, že by se bílý mohl zachránit umístěním svého krále na nechutné pole h4, ale tomu bych, s dovolením, příliš nevěřil...

27...Je5+ 28.Kg7

28...Ke7! A už ho bijí! Králi najednou hrozí jednotahový mat, a tak je další tah bílé armády v podstatě vynucen. Špatné by naproti tomu bylo 28...Kd7?, protože po hezkém 29.Vxb4!! Vbg8+ (29...Vhg8+ 30.Kh7) 30.Kf6 Jg4+ 31.Kf7! Je5+ 32.Kf6= má bílý záchranu v trojím opakování pozice. **29.Jxf5+ Ke6 30.Jd4+ Kd5!-+ 31.Vxb4** Hezké, efektní, jen neúčinné...

31...Vbg8+! 32.Kf6 Vg6+ 33.Ke7 Vh7+ 34.Kf8 Vf7+ 35.Ke8 Vg8#

Stauntonům memoriál bude zakončen závěrečným kolem dne 18. srpna.

Václav Pech

Generali nabízí cestovní pojištění prostřednictvím mobilního telefonu

Podobně jako je nabízen cestovními kancelářemi pobyt na poslední chvíli (last moment), nabízí Generali Pojišťovna a. s. cestovní pojištění nejrychlejší možnou cestou – mobilním telefonem formou SMS nebo přes WAP. Tyto moderní produkty nesou označení **SMS Tour a WAP Tour**. Jejich cílem je nabídnout cestovní pojištění a tedy jistoty na cestách i těm, kteří se z různých důvodů nemohli včas pojistit nebo také těm, kteří jednoduše preferují alternativní způsoby moderní komunikace.

SMS Tour umožňuje zájemci o cestovní pojištění zasláním jednoduché textové zprávy předat provozovateli tohoto systému základní osobní údaje a údaje o své cestě. Na základě této zprávy ihned obdrží zpět sms, která obsahuje číslo pojištění, pojistné období, výši pojistného, číslo účtu pro zaplacení pojistného, variabilní symbol platby a také samozřejmě název asistenční služby a telefonický kontakt na ni.

V případě pojistné události použije klient tyto informace uložené ve svém mobilním telefonu a aniž by musel mít k dispozici jakýkoliv vytisknutý průkaz či smlouvu, kontaktuje asistenční centrálu, která pak následně zařídí vše potřebné.

WAP Tour je obdobou známého a čím dál více oblíbeného on-line sjednání cestovního pojištění přes internet. V tomto případě prostřednictvím mobilního telefonu a služby WAP. Postup je stejně jednoduchý jako při sjednávání pojištění pomocí sms textu. Zájemce o cestovní pojištění u Generali se může prostřednictvím aktivovaného WAP systému ve svém mobilním telefonu připojit na stránky wap.saturn.cz a prostřednictvím této aplikace si také on-line sjednat cestovní pojištění aniž by musel mít k dispozici počítač.

Cestovní pojištění Generali je tak možné uzavřít jak na internetových stránkách, tak i přes mobil, bez ohledu na operátora a tarifní program téměř kdekoli a okamžitě. Maximální délka pojištění je 90 dní, minimální jeden den, limit na hrazení léčebných výloh činí 1,7 miliónu Kč a cena denního pojistného pro dospělou osobu je 29 Kč.

CARLSEN V ROLI FAVORITA SELHAL

Zdroj: Wikipedia, licence: Creative Commons

Účastníci turnaje v norském Tromsø se kromě šachů mohou těšit i z romantické severské přírody.

Těsně před koncem otevřeného mezinárodního turnaje Arctic Chess Challenge 2007, hraného od 4. do 12. srpna v norském Tromsø s celkovým cenovým fondem 11 500 eur, je v čele startovního pole s půlbodovým náskokem domácí velmistr Kjetil Lie. Hlavní favorit, světový hráč číslo sedmáct Magnus Carlsen, ztratil remízou v předposledním kole právě s Liem šanci na první místo.

Pro Carlsena je celý turnaj vzhledem k tomu, jak vycházelo losování, poměrně zvláštním příběhem. V prvním a čtvrtém kole mu los přisoudil jeho dva kamarády ze školy, v pátém kole musel hrát proti svému trenérovi Simenu Adgesteinovi a aby nebylo všeho dost, hned v kole následujícím proti němu zasedl jeho otec Henrik... Magnus svého otce v rodinném přeboru porazil, a srovnal tak skóre

v jejich vzájemných partiích na 1:1 (první partii před sedmi a půl rokem v Gausdalu vyhrál jeho táta).

Zatímco se Carlsen trápí, suverénem turnaje je jeho reprezentační kolega, velmistr Kjetil Lie. Ačkoliv s třináctým nejvyšším ratingem nepatřil k největším favoritům, počíná si v mrazivém prostředí u sedmdesáté rovnoběžky zcela suverénně. Prozatím povolil jen dvě remízy a zbytek svých soupeřů nemilosrdně přehrál.

PŘEKVAPENÍ ÚVODNÍHO KOLA

Kromě výborného výkonu dosud vedoucího hráče, jehož aktuální performance je 2746 bodů, zaujaly šachovou veřejnost dva nezdary favoritů v partiích úvodního kola. Magnus Carlsen nestačil na svého o 700 bodů slabšího kamaráda, a velmistr Nick de Firmian dokonce podlehl hráči s ratingem 1893!

BREDE HAGEN (2034) – –MAGNUS CARLSEN (2710)

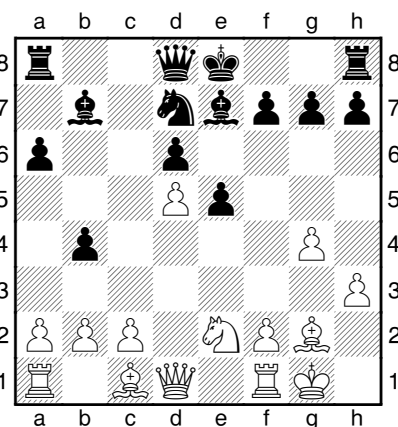
*Sicilská obrana [B91]
Arctic Chess Challenge 2007,
Tromsø*

1.e4 c5 2.Jf3 d6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 a6 6.g3 Bílý volí tvář

v tvář gigantovi klidné a pozičně hodně nepříjemné pokračování. Pokud má vůdce bílých takové schéma „v ruce“, je pro černého velice těžké bílého přehrávat. Na to zjevně vsadil i Hagen.

6...e5 7.Jde2 Se7 8.Sg2 Jbd7 Carlsen v zájmu mobilizace svých figur prozatím odkládá malou rošádu. Je to jen otázka zvolené strategie. Nakrátko rochoval v partii s Cardosem v New Yorku 1957 i samotný Bobby Fischer a to je nejspíš dostatečným argumentem pro její hratelnost.

9.0-0 b5 10.h3 Sb7 11.g4 b4 12.Jd5 Jxd5 13.exd5

13...0-0 Nověji se historie varianty psala v partii Kamsky - Gelfand (1990). Tam se ale po 13...a5 14.Jg3 g6 15.Sh6 dopustil i věhlasný

Pořadí po 8. kole

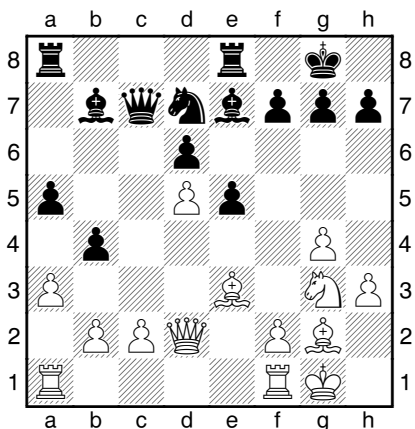
1. Lie, Kjetill	NOR	(2536)	7
2. Mojsejenko, Alexander	UKR	(2641)	6,5
3. Gurevič, Michail	TUR	(2633)	6,5
4. Maciej, Bartolomiej	POL	(2595)	6
5. Gašimov, Vugar	AZE	(2655)	6
6. Jepišin, Vladimir	RUS	(2587)	6
7. Brodsky, Michail	UKR	(2595)	6
8. Carlsen, Magnus	NOR	(2710)	6

specialista na Najdorfovu variantu chyby 15...Sg5?, když zřejmě přehlédl po 16.Je4! Sxh6 17.Jxd6+ Kf8 18.Jxb7 Db6 nenápadné pokrytí jezdcem tahem 19.d6+-

14.Jg3 Ve8 S touto pozicí má svoji zkušenost i letošní slovenský přeborník velmistr Movsesjan. Na turnaji v Šanjangu 2000 proti němu zvolil Rus Svidler pokračování 14...Db8 a po programovém postupu bílého 15.a3 se Svidlerovi podařilo vyrovnat hru prostřednictvím 15...a5 16.Kh2 Vc8 17.f4 Dc7 18.Jf5 Sf8 19.Vf2 g6 20.Jg3 Jc5 21.Se3=

15.a3 a5 16.Se3 Dc7 O tom, jak je celá varianta pro černého nebezpečná, se mohl přesvědčit v roce 1997 i Garry Kasparov, který po 16...Sa6 podlehl v simultánce proti týmu Argentiny velmistru Spennenbergovi. Bílý tehdy pokračoval 17.Ve1 Db8 18.axb4 axb4 19.b3 Vc8 20.Dd2 Jc5 21.Va2 Sb7 22.Vea1 Vxa2 23.Vxa2 Sa8 24.Je4 Jd7 25.Va4 Dc7 26.Va7 Dd8 27.Jg3 Sf8 28.Dxb4 1-0

17.Dd2

17...Jb6?! Podle mé databáze se jedná o novinku. Výhodu měl bílý po 17...Sa6 18.Vfcl Veb8 19.b3 (Lima - Leitao, Sao Paulo 2001).

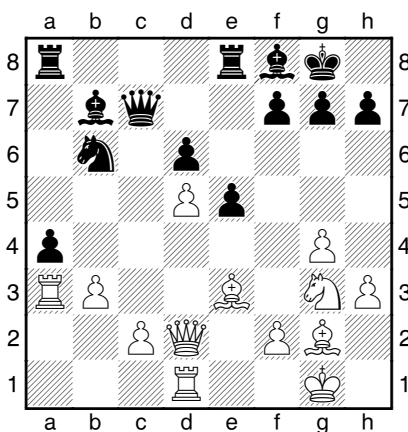
18.b3 Posledním tahem bere bílý pod kontrolu další z důležitých bílých polí. Celý systém vybraný bílým pro tuto partii je založen na dobré kontrole centra po bílých polích a na znemožnění protihry f7-f5, která je jinak pro tuto strukturu typická. Jediným úsekem šachovnice, kde může černý kouzlit protihru, je část dámského křídla, ale i tam je to poměrně obtížné. Pro černého je ovšem štěstí,

že pěšce b4 pravděpodobně nelze sebrat beztrestně. Bílý při tom ztratí drahocenný čas, což by mělo dát černému dostatečnou protihru. 18.axb4 Jc4! nutí bílou dámu ke ztrátě tempa 19.Dc3 axb4 20.Dxb4 Jxe3 21.Vxa8 Vxa8 22.fxe3 Vb8 a černý může mít na dámském křídle dostatečnou protihru.

18...Sf8?! Na nabízející se 18...Vec8 může následovat klidné 19.Vfd1, což by mělo po 19...bxa3 20.Vxa3 Jd7 21.Vc1 dát bílému malou výhodu.

19.Vfd1 bxa3 Černý si zvláště nepomůže ani po 19...Veb8 20.axb4 axb4 21.Vxa8 Sxa8 22.Va1s malou výhodou bílého.

20.Vxa3 a4

21.Db4! Zcela pacifikuje snahy o aktivitu černého na dámském křídle. Carlsenovi zřejmě nezbyvá nic jiného než se potají pokřižovat, zavřít oči a sebrat hodně nezdravě vyhlížejícího pěšce na c2.

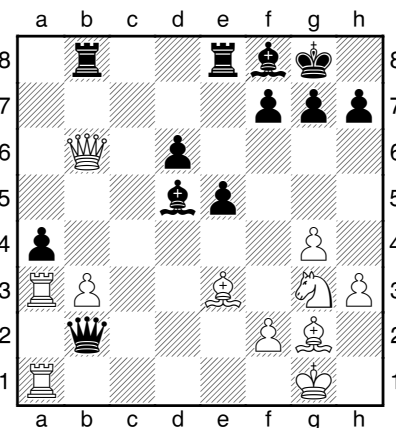
21...Dxc2!? Ne že by nešlo zahrát třeba 21...Jd7, to černý jistě vyzkoušet může, ale po 22.Vxa4 Vxa4 23.Dxa4 Va8 24.Db5 bude mít jen mizivé šance na to, aby v partii uspěl. Pokračování v partii dává Carlsenovi přece jenom více šancí, že svého soupeře nakonec někde splete.

22.Vc1 Db2 23.Vca1!? Rybka upřednostňuje poměrně jasně pokračování 23.Vaa1 s tím, že po téměř vynuceném 23...Jxd5 24.Dxb7 Jxe3 25.fxe3 Veb8 26.Dd7 má bílý zjevnou výhodu. Pravdou ale je, že by v této variantě měl černý volnější končetiny k tomu, aby se mohl pokusit na dámském křídle nějak nebezpečně zakouzlit.

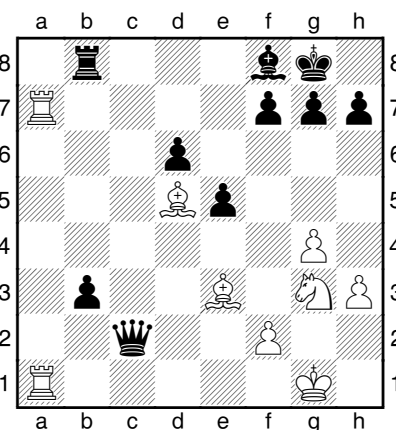
GM Magnus Carlsen

23...Sxd5 24.Dxb6 Vab8

25.Dxb8! A bílý se svého hrozného soupeře vůbec nebojí. Je ovšem neoddiskutovatelnou skutečností, že po opatrnějším 25.Da5 Sxb3 (i po 25...Sxg2 26.Kxg2 axb3= by měl černý pozici zremizovat.) 26.Sd5 Vec8 by mohl být černý spokojen.

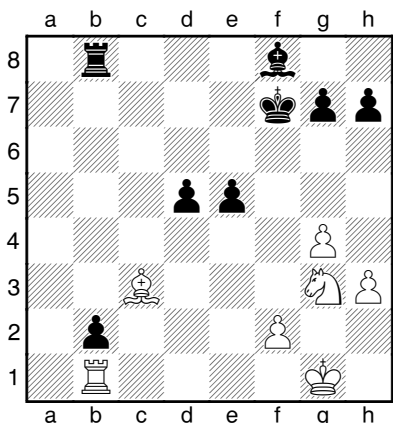
25...Vxb8 26.Sxd5 axb3 27.Va7 Dc2

28.Vc1 Chladný umělý mozek kroutí hlavou: „Proboha, proč ne 28.Vxf7! a bílý přece vyhraje!“

Po 28...Kh8 (před smutným koncem by Carlsena nezachránila ani dvojice černošských královen ve variantě 28...b2 29.Vb7+ Kh8 30.Vxb8 bxa1D+, protože bílý panovník klidně ustoupí na bezpečné pole 31.Kh2+- a černému došla šláva... Ani 28...Dd3 29.Vb7+ Dxd5 30.Vxb8 nedává černému žádné šance.) 29.Vc1 b2 30.Vxc2 b1D+ 31.Vc1 Db5 32.Vd1+- má bílý všechny předpoklady v výhře. Jenže hráč z masa a kostí, pod tlakem času a psychiky přemýšlí jinak. A tak není divu, že zde Hagen Carlsena „vypustil“.

28...Dg6 29.Sxf7+ Dxf7 30.Vxf7 Kxf7 31.Vb1 b2 32.Sd2 d5 33.Sc3 Tady zřejmě končily propočty vůdce bílých figur s tím, že černého pěšce zcela bez problémů odebere a zůstane mu figura víc.

33...Vc8! Jenže chyba lávky! Magnus viděl všechno o kousíček dále. Vazba na „b“ sloupci zapracuje v jeho prospěch a zajistí favoritovi alespoň nerozhodný výsledek.

34.Sxb2 Vb8 hrozí Sa3

35.Vd1 Vxb2 36.Vxd5 Ke6 1/2-1/2

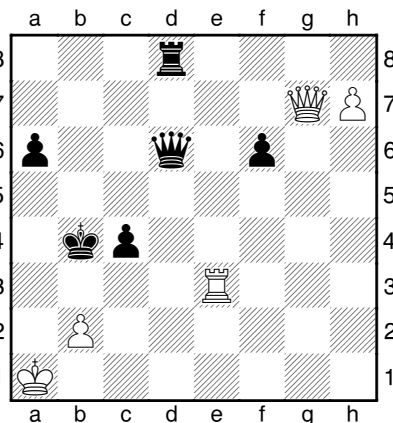
Druhá z katastrof, které favority postihly v úvodním kole, je poněkud jiného ražení. Americký velmistr ve vyhrané pozici přehlédl skrytou možnost a senzace byla na světě.

NICK DE FIRMIAN (2540)– –EVEN THINGSTAD (1893)

Caro-Kann [B19]

Arctic Chess Challenge 2007, Tromsø

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Jc3 dxe4 4.Jxe4 Sf5 5.Jg3 Sg6 6.h4 h6 7.Jf3 Jd7 8.h5 Sh7 9.Sd3 Sxd3 10.Dxd3 e6 11.Sf4 Da5+ 12.Sd2 Sb4 13.c3 Se7 14.c4 Dc7 15.0–0–0 Jgf6 16.Kb1 0–0 17.Je4 c5 18.Sc3 Vfd8 19.d5 exd5 20.cxd5 Jxe4 21.Dxe4 Jf6 22.Dc4 Dd7 23.Je5 Df5+ 24.Ka1 Sd6 25.Vhe1 a6 26.g4 Dxf2 27.Vf1 Dg2 28.g5 b5 29.Dd3 c4 30.Db1 Dxd3 31.Jxf7 Kxf7 32.Sxf6 gxf6 33.Dh7+ Kf8 34.Vg1 Sg3 35.d6 De5 36.Dxh6+ Kf7 37.Dg6+ Ke6 38.Dg4+ Kf7 39.Vxg3 Vxd6 40.Vxd6 Dxd6 41.Dg7+ Ke6 42.Ve3+ Kd5 43.a3 Kc5 44.h6 Vd8 45.h7 b4 46.axb4+ Kxb4 Bílá pozice je jistě vyhraná. Silný pěšec na h7 přímo vybízí k proměně v nejsilnější figuru. Jedinou otázkou je, zda je to hned bezpečné. Nick de Firmian problém neviděl a zahrál okamžitě.

47.h8D?? A prohrává... K výhře vedlo jak 47.Db7+ Kc5 48.Vf3 Dd1+ 49.Ka2 Da4+ 50.Va3, tak i preventivní 47. Ka2. Co vlastně velmistr přehlédl?

47...Dd1+ „No dobrá,“ bručel si možná de Firmian pod vousy, „dá si šach ze vzteku a pak se vzdá.“

48.Ka2 Db3+!! Ajajajaj... To je to, co bílému uniklo. Na vzdávání dojde, ale nebude to hráč sedící za černými figurami, kdo položí svého krále... 0–1

Václav Pech

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
ŠACHinfo

**8x ročně potěšení
pro každého
šachového fanouška!**

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácí akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...

■ V každém čísle barevná příloha

■ pevná vazba

■ minimálně 100 stran

Roční předplatné 550 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr

pošt. příhr. 3

150 21 Praha 5

info@sachinfo.cz

www.sachinfo.cz

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)

jazykový korektor: Jan Mácha